

Gözler, FED'in ve TCMB'nin mesajlarında; veriler nefessiz takipte

- Ekim ayı, 9 günlük bir bayram tatili ve ay sonuna doğru 4 günlük bir Cumhuriyet Bayramı açısından, ayın üçte birinin tatilde geçtiği ilginç bir ay oldu. Bu nedenle, yurt içi piyasalar, her tatil öncesinde ve sonrasında, küresel piyasalardaki gelişmelere odaklanmakta zorlanıyor. Uzun bayram tatili sonrası, tam piyasalar hareketlenmişken, araya tekrar ekim ayının son haftasının iki günü için bir tatil daha girdi. Bu arada, uluslararası derecelendirme kuruluşu Fitch'in, Türkiye'nin görünümünü ve notunu teyit ettiği 24Ekim perşembe akşamki açıklaması, neredeyse arada kaynadı gitti. Oysa, piyasalar aralık ayında S&P'nin Türkiye açısından nasıl bir değerlendirme şimdiden yapacağını merak etmekte.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'nin BBB- olan yabancı para cinsinden ve BBB olan yerli para cinsinden derecelendirme (rating) ve kredi notunu değiştirmede. Kuruluş, Türkiye'nin not görünümü de değiştirmeyerek durağan olarak bıraktı. Durağan, ekonomideki risklere işaret etmekle birlikte, uluslararası derecelendirme kuruluşunun bir not değişikliği düşünmediğini de gösteriyor. Bununla birlikte, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik riskleri artarsa, bir not değişikliği de gündeme gelebilir.
- Fitch'in değerlendirmesinde, Türkiye'nin derecelendirme notunu ve görünümünü korumasındaki en öncelikli etmen olarak, bu ara pek çok gelişmiş ve önde gelen gelişmekte olan ekonominin hayli sıkıntı çektiği kami finansmanı verileri geliyor. Yani, AK Parti Hükümeti ve Ekonomi Yönetimi'nin, merkezi yönetim bütçe performansını ve kamu borç stokunun GSYH'ya oranını iyi bir noktada tutması, Türkiye'nin notunu koruması açısından kritik önemde.
- Türkiye'nin uluslararası derecelendirme notu açısından, kredibilitesi, itibarı değerlendirirken, yerel tasarrufların, düşük olmakla birlikte, esnek olmasının da Türkiye için bir avantaj olduğu vurgulanmakta. Yatırımcı duyarlılığına karşın sağlam bankacılık yapısı, güçlü borç profili, nispeten derin sermaye piyasası ile, Türkiye'nin

dinamik bir finans piyasası yapısına sahip olması sayesinde, finansal belirsizlikleri ve şokların etkisini absorbe edebildiğine Fitch'in değerlendirme raporunda yer verildi.

- Bu olumlu yönler bir yana, Fitch raporunda, siyasi riskler olarak, AT Parti Hükümeti karşıtı gösterilerin Mayıs ayı ile güçlendiği değerlendirilmesine yer vermesinin yanı sıra, değerlendirme raporunda Suriye geriliminin politik riskleri arttırdığına da yer veriyor. Kuruluş, bu süreçte 2014-15 yıllarında önemli seçimlerin olduğu hatırlatırken, bu başlıklar nedeniyle, Türkiye'nin derecelendirme notunun hesaplanmasında, siyasi istikrar başlığına düşük not verildiğini vurguluyor.
- Ayrıca, raporda, Mayıs 2013 ile birlikte Türkiye'de sermaye girişlerinde hızlı yavaşlama olduğu kaydedilirken, ABD'nin para politikasındaki belirsizliğin etkili olduğu dile getirilmekte.. Bu gelişmelerin, Türkiye'ye döviz girişinde kesintiye neden olduğunu belirten Fitch, raporunda, bu süreçte rezerv kaybı olduğu ve Türkiye risklerinin yeniden fiyatlandırıldığına yer veriyor. Orta vadede özel sektörün net dış borcundaki yükselişin, hızlı kredi büyümesi ve devam eden büyük cari açıkla ilişkili olduğu ve bununda negatif bir etmen olduğuna da işaret edilmiş.
- Fitch, Türkiye'de 2013 yılında cari açığın GSYH'ya oranının yüzde 7,4 olmasının beklenildiğini ifade ederken, büyüme beklentisini de 2013 için yüzde 3,7 ve 2014 yılı için ise yüzde 3,2 olarak açıklamış. Yani, Türkiye için kritik bir seçim yılı olmasına rağmen, ABD Merkez Bankası FED'in parasal sıkılaştırmaya başlamasının beklediği 2014 yılında, Türk ekonomisinin 0,5 puan daha düşük bir büyüme performansı göstereceği öngörülmüş. Bu noktada, Fitch'in raporunda sözü edilen büyüme oranlarının, Çin'in büyüme oranı hesaptan çıkarıldığında, gelişmekte olan ekonomiler büyüme ortalamasının çok az da olsa üzerinde kaldığı görülmekte.
- Yani, yurt içi piyasalardaki profesyoneller, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın büyümeye de destek olan para politikasına ciddi eleştiriler de bulunsa da, esasen Fitch'in Türkiye'nin derecelendirme notu değerlendirmesinde dahi, üstü örtülü bir şekilde, Türkiye'nin iyi, kötü büyümesini sürdürmesinin bir anlamı olduğu, bu hususun değerlendirildiği hissediliyor.
- Bu arada, geçtiğimiz hafta, yani 23 Ekim çarşamba günü rutin aylık toplantısını gerçekleştiren TCMB Para Politikası Kurulu'ndan (PPK), beklediği gibi, temel para politikası faizi ile, faiz koridoru bantlarını değiştirmede bir karar çıktı. TCMB, ne zorunlu karşılık oranlarını, ne de ROK'u değiştirmede. TCMB'nin, ceteris paribus, yani mevcut iç ve dış ekonomik ve siyasi koşulların bir süre daha değişmeyeceği ve

enflasyonda da orta vadede riskin azalacağı beklentisi ile, temel para politikası değerlerine dokunmamayı tercih ettiği anlaşılıyor.

- TCMB'nin bu kararında, ABD Merkez Bankası FED'in, parasal genişlemeyi 2014 yılının ancak haziran ayında sonuçlandırabileceği yönünde, küresel piyasalarda oluşan beklentinin ne derece etkisi olduğunu kestirebilmek zor. Bununla birlikte, FED'in temmuz 2014'den önce düğmeye basmayacağı beklentisi ciddi kuvvet kazanmış olmasına rağmen, bu beklentinin uluslararası piyasalarda, özellikle önde gelen gelişmekte olan ekonomilerin piyasalarında çok kısa bir memnuniyet etkisi yaratmış olması da gözlerden kaçmıyor.
- Menkul kıymetler cephesinde, Borsa İstanbul 100 Endeksi'nin, 28 Ekim günü , yarım günlük seansı, 79 bin 600 puana dayanarak, yükselişle kapatmış olmasına ve bir ara yüzde 10 civarına dahi dayanma eğilimi göstermiş olan 2. el gösterge Hazine kağıtlarının faiz oranının yüzde 7,5'e yaklaştığı bir ortamda, dolar-TL kurunun yeniden 1,99 TL'yi geçmiş olması ve 28 Ekim'le başladığımız bu haftada, diğer önde gelen ülke paralarının da dolar karşısında değer kaybetmeleri dikkatle takip edilmeli. Kısmen, 30 Ekim çarşamba günü (bugün) saat 21:30'a doğru açıklayacağı karar merak edilen FED'in, yine 22 Mayıs ve 18 Eylül'de yaptığı gibi, piyasaları ters köşeye yatırabileceği ihtimali ve tedirginliği ile, önde gelen gelişmekte olan ülkelerin para birimlerinde bir değer kaybı günde gelmiş olabilir. Ancak, Fitch'in Türkiye'nin derecelendirme notunu teyit ettiği bir ortamda, dolar kurunun 1,98-1,94 TL aralığına dönmesi gerekiyor.
- Not etmek açısından, Almanya'daki kritik genel seçimleri, 3. kez zaferle sonuçlandırmış olan Şansölye Merkel'in, Türkiye ile müzakerele 22. başlıkla devam edileceğini ifade etmesi, son bir kaç yıldır eleştirilerle dolu Türkiye İlerleme Raporlarının 16. sında, 22. müzakere faslı olan 'Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu' faslının açılmasını engelleyecek bir ifadenin olmaması, 30 Eylül'de Başbakan Erdoğan tarafından açıklanan son Demokratikleşme Paketi'nin, AB cephesinde Türkiye'nin reformları devam etme kararlılığının bir göstergesi olarak algılandığı şeklinde yorumlanıyor.
- Türkiye'nin emek sektörü, iş piyasası, iş güvenliği, bölgesel kalkınma, AB ile teknoloji paylaşımı benzeri konularda, bu fasılla birlikte yürüteceği proje ve sürecin, faslın tamamlanması ile birlikte, Türk iş dünyasına, özel sektörü yeni fırsatlar getireceği belirtilmekte. Bu nedenle, yine uzun bayram haftası sonrası, Fitch gibi, yeterince değerlendirilmemiş bir konu olması nedeniyle, hatırlatma ihtiyacı hissettim. Bu

konular, Türkiye'nin uluslararası algısı açısından, elini güçlendiren gelişmeler olarak görülmeli.

- Konu AB'den açıldığında, euronun durumu, euro-dolar paritesinin seyri de konuşulmadan olmuyor. 21-25 Ekim haftası için, 20 Ekim pazar günü kaleme aldığımız bir önceki raporumuzda, 18 Ekim'de 79,65, 21 Ekim'de ise 79,695 puan düzeyini gören Dolar Endeksi'ni dikkatle takip etmenizi, 79 puan eğer kırılır ise, 1,40 dolara kadar gidebilecek bir sürecin başlayabileceğini belirtmiştik. 24 Ekim'de 79,184 ve 25 Ekim'de 79,194 puan düzeyini gören Dolar Endeksi, 79 puanı kırmadı ve 29 Ekim itibariyle, yeniden 79,622 puana yükselmiş durumda. Bu noktada, 25 Ekim cuma günü, gün içi 1,3832 doları ve kapanışta 1,3802 doları gören euro-dolar paritesi, 29 Ekim Salı akşamı 1,3750 doları aşağı yönde kırdı.
- Altının onsu ise, 8 Ağustos'ta 1285 dolardan, 22 Ağustos'ta 1415 dolara kadarki tırmanışına benzer bir trend çizme çabası içinde. 11 ve 14 Ekim'de 1272 dolar seviyesini test eden altının ons değeri, 28 Ekim'de 1360 doları geçti; ancak, 29 Ekim akşamı itibariyle 1344 dolara kadar gerilemiş durumda. Dolar Endeksi'nin yeniden 79,622 puana gelmesi ve 79,70 puanı geçmesi halinde, altının ons değerinin 1400 doları test etmesi zora girebilir.
- Dolar Endeksi ve Altının Ons fiyatı dahil, küresel piyasaların gözü, Türkiye'nin Cumhuriyet'in 90. Yılı'nı kutladığı 29 Ekim Salı günü başlayıp, 30 Ekim Çarşamba günü (bugün) sona erecek olan FED Açık Piyasa Komitesi (FOMC) toplantısında. 2 günlük toplantının birinci günü açıklanan ABD ekonomisine yönelik veriler, FED'in 3. parasal genişlemeyi bitiremeyebileceği yönündeki beklentileri güçlendirmiş gözüküyor. Bu beklenti, Asya ve Avrupa borsaları kapanmış olduğundan, daha çok ABD borsalarına yaramış durumda.
- Gerek Dow Jones, gerekse de S&P 500 tarihi seviyelerde bir kapanış gerçekleştirdiler, bu satırları kaleme aldığımız 29 Ekim gecesi. ABD perakende satışların gerilemesi ve tüketici güveninin beklenenden daha fazla düşmesi FED'in genişletici para politikasını sürdüreceği beklentisini iyice canlandırmış durumda. Kaldı ki, yeni FED Başkan adayı Yellen'in, bu makro ekonomik tablo karşısında, Bernanke'den bile daha güvercin olabileceği konuşuluyor. ABD'de tüketici güven endeksinin ekim ayında 80.2'den 71.2'ye gerilemesi, piyasaları şaşırtmış durumda. Çünkü, piyasa beklentisi, endeksin 75 puana gerileyeceği yönündeydi. Bir diğer veri olan, perakende satışlar toplamda yüzde 0.1 düşerken, otomobil satışları Ekim 2012'den bu yana en düşük seviyede gerçekleşti.

- S&P 500'ün 29 Ekim 1772 puana dayanarak, 2000 ve 2007'de test ettiği rekor düzey sonrası, 3 Mart 2009'de 700 puanın dahi altında bile kapanış görmüş olan bir endeksin, bugün 1772 puanı aşarak, yeni bir rekor kırmayı; üstelik, 14-15 Kasım 2012'de 1350 puana yakın en düşük düzeyleri test edip, daha bir yıl dolmadan yeni bir rekor kırmayı, 5. yılını dolduran küresel kriz ortamında, ABD hisselerine yatırım yapmayı sürdüren gerçek ve tüzel kişi yatırımcıların, yatırım fonlarının hayli mutlu olduğu anlamına geliyor. 29 Ekim'i yüzde 0,72 günlük primli olarak kapatan Dow Jones Endeksi de yeni bir rekora imza attı. Nasdaq Endeksi ise, yüzde 0,31 oranında yükselerek 3.952,34 seviyesine çıktı. Bu tablonun, Borsa İstanbul 100 Endeksi'ne yansımalarını, 30 Ekim sabahı takip edeceğiz.
- Bu arada, ABD Kongresi'nde, Senato'ya hakim olan Demokratlar, ABD Federal Hazinesi'nin borçlanma imkanını sınırlayan ve Cumhuriyetçilere, Demokratları ve Başkan Obama'yı sıkıştırma imkanı veren bir yasa tasarısının reddedilmesini başardılar. Yasa, 30 Ekim çarşamba günü (bugün) Temsilciler Meclisi kanadında oylansa ve Cumhuriyetçiler Temsilciler Meclisi'ne hakim olduğundan geçse bile, Senato'daki ret kararı, yasaı kadük kılacak. Tüm bu tablo, ABD siyasetinde yeni bir krizin kapıda olduğuna işaret ediyor.
- ABD yeni bir siyasi krize sürükleniyormuş gibi gözükürken, ABD borsalarını rekora koşturtan tabloda, şu tür bir analiz de rol oynamakta. ABD Merkez Bankası FED'in, ABD ekonomisini küresel krizin etkilerinden kurtarmak adına gerçekleştirdiği birinci parasal genişleme süreci, ya da miktar kolaylaştırması (QE1) 1,5 trilyon dolara ulaşmıştı. QE2'nin tutarı ise 600 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. FED'in 2012 yılı temmuz ayında devreye aldığı QE3 olarak adlandırılacak son parasal genişleme, malum, 2013 yılı sonunda bitecekti. Ancak, FED Başkanı Bernanke'nin 22 Eylül'deki mesajları sonrası, QE3'ün bitişi için, 2014 yılı haziran ayı sonu konuşulmaya başlanmıştı.
- Geçtiğimiz hafta sonunda beri ise, bazı ekonomistler FED'in aylık 85 milyar dolar tutarındaki tahvil alımında azaltıma, 2014 yılı nisan ayından itibaren değil, ancak 2014'ün Haziran ayından itibaren başlayabileceğini dillendirmeye başladılar. Capital Economics'in ABD Başekonomisti Paul Ashworth'ın hesaplamalarına göre; FED'in QE3 parasal genişlemesi piyasaların tahmin ettiği gibi sürer ise, QE3'ün toplam tutarı 1,6 trilyon dolar civarında olacak ki, bu rakam QE1'i de geçerek, FED tarihinde bu güne kadar yapılmış en yüksek tutarlı parasal teşvik olarak kayıtlara geçecek.

- Bu noktada, 30 Ekim Çarşamba akşamı, Türkiye saati ile 21:30'da gelecek olan FED Açık Piyasa Komitesi kararları, 31 Ekim perşembe günü İstanbul'da, TCMB'nin 2013 yılının son Enflasyon Raporu'nun en can alıcı yönlerini bir basın toplantısı ile açıklayacak olan, TCMB Başkanı Doç. Dr. Erdem Başçı ve ekibi açısından önemli bir ipucu teşkil edecek. Türkiye'de enflasyonun seyri ve bir türlü enflasyonun yüzde 6'nın niye altına inemediğini, manşet ve çekirdek enflasyonun ne zamana kadar ve hangi nedenle yüksek seyredeceğini açıklaması beklenen, küresel ve yerel ekonomik gelişmelere yönelik yorumları merakla beklenen Başkan Başçı'nın basın toplantısı sonrası, TCMB internet sitesine konacak olan 2013 yılı 4. Enflasyon Raporu'nda, 2014-2016 Orta Vadeli Program (OVP) metninde yer alan verilerin ışığında, TCMB'nin 2013 yıl sonu enflasyon tahminini de 6,2'den, yükselterek, yüzde 6,8'e revize etmesi bekleniyor.
- 17 Ekim'in bayram haftasına gelmesi nedeniyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu'nda da, 21 Ekim ile birlikte çalışmalarına başlanan 2014 Bütçe Yasa Tasarısı maratonu, Sayıştay raporlarının eksikliği nedeniyle, Komisyon'a üye muhalefet partisi milletvekilleri tarafından, Maliye Bakanı Şimşek ve Maliye bürokrasisine yönelik ciddi eleştirilerin dile getirilmesine sebep oldu. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Sayıştay raporlarının eksikliğini, Sayıştay'ın kamu kurumlarının denetimine yönelik esasları değiştirmesi ve bu nedenle, tüm kamu kurumlarının Sayıştay'ın talep ettiği finansal tabloları hazırlamalarının zaman alacağına bağlamasına rağmen, muhalefet eleştirilerini sürdürdü. Bakan Şimşek, yakın dönemde yeni bir vergi indirimi veya affı anlamında, herhangi bir düzenlemenin gündemlerinde kesinlikle olmadığını da vurguladı.
- Türkiye, yine 1,5 günü tatille geçecek bir haftayı tamamlamaya başlarken, ABD ve AB'nin gündemindeki önemli bir başlığın, hatta 2014 yılını ciddi anlamda karıştıracak bir başlığın, FED ve ECB tarafından, yani kritik önemdeki merkez bankası tarafından, ABD ve AB bankalarının sermaye yeterliliği ve finansal göstergelerine yönelik kriter ve standartlarının sıkılaştırılmasına yönelik açıklama ve tedbirler oluşturacak gibi gözüküyor. Bu tartışmaların ışığında, Avrupa Komisyonu, bankaların sermaye rasyolarını nasıl hesaplaması gerektiği konusundaki düzenlemeleri İskandinav Ülkeleri'nin yetkili birimlerinin, planı eleştirmesinin ardından bir aylığına erteledi.
- Danimarka, İsveç, Norveç ve Finlandiya tarafından eleştirilen kararın, Avrupa Bankacılık Otoritesi (EBA) tarafından mortgage varlıklarına yönelik risklerin abartılmasına yol açacağı ifade ediliyor. Komisyon EBA'nın önerisini bu ay gözden geçirecek. Komisyon'un sözcülerinden Chantal Hughes, "Komisyon diğerleriyle

beraber Danimarka bankalarından gelen talepleri de değerlendirmeye alacak ve bunu alakalı yasalarla birlikte gözden geçirecek" yorumunu yaptı. Bir kez daha vurgulamak açısından, Avrupa'nın en iyi sermaye sahibi bankalarından olan İskandinav bankaları, EBA'nın duruma yaklaşımının kendi mortgage varlıklarının güvenini yansıtmadığını dile getiriyor.

- Bu arada, Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB), bankaların sağlığını ölçme planını açıklamasının ardından, Euro Bölgesi bankaların, parasal durumlarını düzeltme çabalarını artıracığı tahmin ediliyor. Keefe, Bruyette&Woods'un analistlerinden Ronny Rehn, dördüncü çeyrekte bankalardan daha fazla provizyon beklediğini söyleyerek, tüm bankaların stres altında olacağını ve tüm bankaların daha iyi görünmek için benzer nedenleri olacağını ifade etti. ECB Başkanı Draghi ise, geçen seferki stres testinde yaşanan skandalların tekrarlanmayacağını, tüm Avrupa bankaları ile ilgili gerçek görünümünün dürüstçe paylaşılacağını söyledi.
- ECB, kasım ayında başlayacak olan 3 aşamalı süreç kapsamında, 124 Euro Bölgesi bankasının hesaplarını izleyecek. Denetçiler önce sorunlu kredileri bulacak, daha sonra 2014'ün başında bankaların bilanço tablolarını inceleyecek ve en sonunda da resmi olarak bankacılık regülatörü olmadan önce stres testleri uygulayacak. Aralarında Ronit Ghose ve Kinner Lakhani'nin de olduğu Citigroup Inc. analistleri ise, bankanın müşterilerine gönderdikleri mektupta, ECB'nin değerlendirmesinin kapsamına duydukları şaşkınlığı ifade ederek, ECB'nin esas değerlendirilmesi en zor varlıkları ve bilanço tabloları dışında tutulan varlıkları denetleyecek olmasına dikkat çektiler.
- Euro Soxx Bankalar Endeksi, ECB'nin bazı bankaları sermaye için hissedarlardan yardım almaya zorlayacağı spekülasyonu ile, zaten 27 Ağustos'tan bu yana en sert düşüşünü kaydetti. Varlık kalitesinin volatilitelerinden endişe duyduklarını dile getiren Morgan Stanley kredi analistleri ise, AB bankalarının sermayelerinde ciddi oranda eksik olmasını beklediklerini ve bunun bir parçası olarak, söz konusu AB bankaların yine devlet yardımlarına dayanmak zorunda kalabileceklerini belirttikler. Bu durum ise, hiç de iç açıcı bir tabloya işaret etmiyor.
- Avrupalı bankalarda vadesi geldiği halde 90 gündür ödenmeyen kredilerin tutarı 2 trilyon dolara yaklaşmış durumda. Avrupa'da ekonomiye yönelik iyimserlik ve ülkelerden gelen beklentilerin üzerindeki makro ekonomik verilere rağmen, bankacılık sektöründe kötü kredi sorunu devam etmekte. Avrupalı bankalarda vadesi geldiği halde 90 gündür ödenmeyen kredilerin tutarı 2 trilyon dolara yaklaştı.

Ödenmeyen kredilerde başı İtalya, İspanya ve Yunanistan gibi Güney Avrupa ülkeleri çekiyor. Price Waterhouse Coopers'ın (PwC) verilerine göre, Avrupalı bankaların bilançolarındaki kötü kredi geçen yıla göre 300 milyar dolar artış gösterdi. 2012 sonunda Avrupalı bankaların bilançolarındaki kötü kredi oranı 1,63 trilyon dolar seviyesindeydi. 2011'deyse bu oran 1,5 trilyon dolardı. Uzmanlar, bilançolardaki kötü kredi oranının artmasının denetleyici kurumları harekete geçirebileceğine dikkat çekiyorlar.

- Almanya'nın dev bankası Deutsche Bank'ın 3. çeyrek karı ise, dava ve cezalar nedeniyle 754 milyon eurodan, 51 milyon euroya düştü. Bankanın karındaki düşüşte, 1,2 milyar dolarlık cezalar rol oynadı. Analistlerin beklentisi bankanın üçüncü çeyrekte 320 milyon euro kar yazması yönündeydi. Net gelirleri de yüzde 10 düşüşle 7,7 milyar euroya gerileyen banka, yatırım bankacılığı biriminin yavaşladığını bildirdi. Bankanın yatırım bankacılığı birimi gelirleri yüzde 26 oranında düştü. Tahvil piyasaları son aylarda FED'in tahvil alımını azaltacağına yönelik belirsizlikler nedeniyle oldukça volatil bir seyir izledi. Bankanın tahvil satışlarından sağladığı gelirleri 2,73 milyar eurodan 1,29 milyar euroya geriledi. Deutsche Bank, yeni regülasyon gereksinimleri doğrultusunda, finansmanı güçlendirerek riskli yatırımlarını azaltmakta olduğunu bildirmiş durumda.
- ABD cephesinde ise, FED büyük bankalara yeterli nakit bulundurma, devlet tahvilleri ve diğer yüksek kaliteli varlıkları bünyesinde tutma önerisinde bulundu. 2008 mali krizle birlikte ağır sıkıntı dönemine giren bankacılık sistemi ilk kez "likitide" gereksinimlerine maruz kaldı. Likitide bankalara hızlı nakit erişimi imkanı sağlıyor. FED'in açıklamasına göre, ekonomi çevreleri ve paydaşlar, kamuoyu, bankalar için daha güçlü uluslararası standartlar içeren kurallar üzerinde 90 güne kadar görüş bildirebilecek. Kuralların uygulanmasına Ocak 2015'de başlanacak. Gereksinimler finansal krizden sonra kongre himayesi altına alındı. Yeni düzenlemelerin bir kısmı sermayesi 50-250 milyar dolar aralığında olan bankalar için daha az sıkılaştırmayı da içeriyor. Yüzlerce ABD bankası kriz sırasında hükümetin kurtarma operasyonu aldı. Bunlar arasında JPMorgan Chase, Goldman Sachs, Citigroup, Bank of America ve Wells Fargo dahil olmak üzere en büyük finans şirketleri bulunuyor.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'nin derecelendirme notuyla ilgili değerlendirmeyi yayınladığı raporla aynı gün, 24 Ekim perşembe günü, resmi internet sitesinden bir açıklamayı da ABD Bankaları için yayınladı. Birçok büyük ABD bankasının üçüncü çeyrekteki zayıf gelirlerinin, 2014 yılına doğru bankacılık sektörü kar büyümesinin zorluklarla karşı karşıya olacağının

vurgulandığı açıklamada , ABD bankalarının devam eden rezerv bildirimleri ve maliyet azaltma girişimlerinin, gelir üzerindeki baskının telafi edilmesine bir dereceye kadar yardımcı olduğuna işaret edilirken, ancak kredi talebindeki toparlanmanın, gelecek çeyreklerde banka gelir büyümelerindeki herhangi bir sürekli canlanmayı tetiklemede önemli olacağı kaydedildi.

- Açıklamada, birçok büyük ABD bankasının üçüncü çeyrekteki zayıf gelirlerinin, 2014 yılına doğru bankacılık sektörü kar büyümesinin zorluklarla karşı karşıya olacağını vurguladığı ifade edilirken, "Mortgage bankacılık karları, önemli derecede değer kaybetti. Zayıf sabit getirili işlem sonuçları, üç aylık banka kazançlarındaki son yıllarda yaşanan olumlu eğilimi ters çevirmede, birincil itici etmedi" denildi. Açıklamada, kredi büyümesinin, bankalar arasında yüzde 1'den az artarak, üçüncü çeyrekte "sessiz kaldığı" vurgulanırken, şu ifadelere yer verildi: "Bankalar, varlık kalitelerini iyileştiren raporlara devam ediyor ve net zararları daha düşük seviyelere indi. Bununla birlikte, iyileşme oranının oldukça yavaşladığının farkındayız. Sermaye oranları, ABD test sürecinde dağıtılmamış kar büyümesinin yansıtılması ve nispeten ölçülü ödeme yönetimiyle, endüstri genelinde iyileşmeye devam etti."
- **Tüm bu tablo, Türkiye'nin en önemli finans koridoru olan Batılı bankaların, 2014 yılının pek de kolay geçirmeyebileceklerine işaret etmesi açısından, Türk bankaları ve özellikle Türk özel sektörü açısından, 2014 yılında euro ve dolar cinsinden borçlanma maliyetlerinde hissedilir düzeyde artış olabileceğine işaret ediyor. 2014 yılında 9,6 milyar dolar dış borç ödemesi yapacak olan Türk Hazinesi'nin, belki de 2014 yılını beklemeden, 2014 dış borç ödemelerinin finansmanı için, şimdiden borçlanmaya ağırlık vermesi yararlı olabilir. Malum, aylardır, yazdığım raporlarda, Türkiye'nin hem bankaları, hem özel sektörü, hem de kamu sektörünün, 2014 finansmanı için, borçlanmayı geciktirmemelerini salık vermeye çalışıyorum.**